

Dôvodová správa

k Návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2009 - 2011

Návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja („ďalej len KSK“) na roky 2009 až 2011 je spracovaný v súlade s Návrhom rozpočtu verejnej správy na roky 2009 až 2011, ktorý vychádza z programového vyhlásenia vlády, v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s nimi súvisiacich predpisov.

V zmysle vyššie uvedených zákonov je zostavený na tri rozpočtové roky. Záväznými ukazovateľmi rozpočtu sa však v súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov stávajú iba rozpočtované príjmy a rozpočtované výdavky príslušného rozpočtového roku, t. j. roku 2009.

Zároveň je Návrh rozpočtu KSK na roky 2009 - 2011 spracovaný v súlade so Zásadami tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia KSK a v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou.

Návrh rozpočtu KSK na roky 2009 - 2011 je zostavený na princípe **programového rozpočtovania** v zmysle novely zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s nimi súvisiacich predpisov.

Programové rozpočtovanie bude v nasledujúcich rokoch hlavným nástrojom na zefektívňovanie verejných výdavkov a ich transparentnosti. Programová štruktúra KSK vychádza z koncepcných materiálov schválených v Zastupiteľstve KSK, najmä s Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK, koncepciou rozvoja odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, koncepciou rozvoja sociálnych služieb v kraji, koncepciou rozvoja športu, koncepciou starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru, stratégiou rozvoja kultúry, stratégiou rozvoja cestovného ruchu a ďalších skutočností.

Tvorba programových štruktúr súčasne zohľadňuje disponibilné zdroje KSK. To znamená, že programová štruktúra je vytvorená tak, aby na jej rozličných úrovniach (programy, podprogramy a prvky) boli obsiahnuté len tie aktivity, ktoré sú kryté skutočnými rozpočtovými zdrojmi.

Prechod na programové rozpočtovanie nepredstavuje len mechanické prerozdelenie realizovaných činností a výdavkov do programov a ich častí, preto tento proces bude vo verejnej správe prebiehať určitým vývojom, aby bol dosiahnutý želaný výsledok.

Programový rozpočet KSK obsahuje 8 programov, 35 podprogramov, 4 prvky a 14 projektov. Jednotlivé zámery vyjadrujú očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov programov a ich častí.

Rozpočet KSK je zostavený ako vyrovnaný. Kapitálový rozpočet je schodkový, pričom schodok je vyrovnaný príjmovými finančnými operáciami - prijatým úverom od Európskej investičnej banky, splátkou návratnej finančnej výpomoci a úvermi na financovanie projektov.

Príjmovú časť rozpočtu KSK na rok 2009 tvoria najmä daňové príjmy, ktoré pozostávajú z podielu dane z príjmov fyzických osôb a z dane z motorových vozidiel. Druhú najväčšiu príjmovú časť rozpočtu KSK tvoria dotácie zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy.

Na príjmovej strane rozpočtu KSK predpokladáme nárast finančných prostriedkov z fondov EÚ na investičné projekty. Kapitálové príjmy z predaja majetku KSK sú nedostatočné na krytie kapitálových výdavkov. Na plánované realizácie investičných projektov z fondov EÚ aj napriek nárastu príjmov musia byť použité návratné zdroje financovania - úver z EIB a iné úvery v súvislosti so schválením financovania projektov v 2. programovom období formou refundácie.

Výdavková časť rozpočtu na rok 2009 zahŕňa najmä dopad valorizácie plátov zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, zvýšenie výdavkov na tovary a služby vzhľadom na nárast cien v roku 2008 a predpokladaný rast inflácie v roku 2009, výdavky na nevyhnutnú údržbu v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a na Úrade KSK, splátky úrokov a záväzkov KSK, výdavky súvisiace s prijatím nových legislatívnych predpisov (zákon o organizácii a podpore športu, školský zákon). Na dopad pripravovaného zákona o sociálnych službách je rozpočtové krytie v programe Sociálne služby na prípravné práce ako je vytváranie centrálného registra subjektov a zber žiadostí od občanov žiadajúcich sociálnu službu. Najväčší dopad na výdavkovú časť rozpočtu v súvislosti s týmto zákonom sa predpokladá v roku 2013, kedy nadobudnú účinnosť príslušné ustanovenia zákona.

Splátky úrokov, úverov a zmluvných záväzkov KSK z vlastných bežných príjmov predstavujú čiastku **337 014 tis. Sk**, čo predstavuje **13,42 %**. Pre rok 2009 predstavujú výdavky na splátky a záväzky tieto čiastky:

• úhrada záväzkov nemocníc	98 651 tis. Sk
• splácanie úrokov z úverov	84 696 tis. Sk
• splátky PPP projektov	130 158 tis. Sk
• splátky PPP projektov (kapitálový výdavok)	4 956 tis. Sk
• splácanie úveru za CT prístroje	18 553 tis. Sk

Príjmové finančné operácie vo výške 1 062 473 tis. Sk tvorí splátka návratnej finančnej výpomoci vo výške 3 600 tis. Sk, úvery na financovanie projektov vo výške 574 196 tis. Sk a zahraničný úver z Európskej investičnej banky vo výške 484 677 tis. Sk.

Financovanie projektov z fondov EÚ v 2. programovom období je schválené formou refundácie, z čoho vyplýva, že projekty musia byť predfinancované z vlastných zdrojov. Na tento účel predpokladáme prijať krátkodobý úver, ktorý sa v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov nezapočítava do dlhovej služby. Predpokladaný úver na predfinancovanie projektov sa bude v roku 2009 aktualizovať podľa ich postupného schvaľovania, nakoľko v návrhu rozpočtu sa uvažuje s maximálnou úspešnosťou podaných projektov.

Výdavkové finančné operácie vo výške 328 519 tis. Sk tvorí splácanie úveru na nákup CT prístrojov pre nemocnice s poliklinikami vo výške 18 553 tis. Sk a splácanie úverov na projekty vo výške 309 966 tis. Sk.

V súvislosti s **rizikami** vyplývajúcimi s prebiehajúcej **finančnej krízy** bol pri tvorbe rozpočtu zohľadnený predpokladaný pokles daňových príjmov a ich dopad na hospodárenie KSK. Vzhľadom na to, že Inštitút finančnej politiky Ministerstva financií SR zatiaľ nezverejnil nový odhad dane z príjmov fyzických osôb v súvislosti s finančnou krízou, sme v návrhu rozpočtu rozpočtovali túto daň **nižšiu o 100 000 tis. Sk** ako vyplýva z odhadu inštitútu.

Podľa vývoja finančnej krízy v Slovenskej republike prijmemo potrebné opatrenia v hospodárení Úradu KSK a v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Zameriame sa najmä na úsporný režim hospodárenia - realizovať výdavky iba na nevyhnutné potreby, riešiť iba havarijné stavy, neprijímať nových zamestnancov, mimoriadny dôraz klásť na hospodárenie s majetkom KSK. Zároveň finančné prostriedky naakumulované v rezervnom fonde budú tvoriť zdroj prípadného ďalšieho výpadku dane .

Priebežne budeme prísne sledovať vývoj príjmov a výdavkov KSK a v prípade potreby operatívne prijímať ďalšie opatrenia.